

[venster sluiten](#)

DeMorgen.be

Denk aan het milieu. Denk na voor je print!

De vergeetputten van God

'Door het afleggen van de geloften van kuisheid, armoede en gehoorzaamheid behoren religieuzen en priesters tot een superieure kaste, bijgevolg kunnen zij niet verplicht worden om schadevergoedingen te betalen.' Het aangerichte leed mocht nog zo groot zijn en de bewijzen nog zo manifest: dit was het antwoord dat de leden van de interdiocesane commissie tegen seksueel misbruik kregen van de Belgische bisschoppen. De Morgen kon de hand leggen op interne documenten van de vorig jaar ten grave gedragen commissie. En dat is soms huiveren.

'Geachte mevrouw,

Onze dank voor de snelle reactie op ons schrijven. Wij ontvingen uw antwoord en maakten dit over aan betreffende patiënte. Zij besprak deze zaak met haar twee volwassen kinderen. De zoon werkt binnen de katholieke zuil, de dochter studeert

godsdienstwetenschappen. Hun moeder besloot voorlopig haar klacht in te trekken. Enerzijds omdat ze de reactie hierop van de betreffende deken vreest naar zichzelf, zij voelt zich psychisch nog niet sterk genoeg om dit te trotseren. Anderzijds omdat ze bang is de toekomstmogelijkheden van haar kinderen te schaden. Nogmaals dank voor de bereidwilligheid tot samenwerking.'

De kerk wil enkel sorry zeggen, en de zaak vergeten. Maar zoiets werkt niet in een rechtsstaat. Er moeten vergoedingen komen voor de slachtoffers
Godelieve Halsberghe

En dat was het. We schreven 6 april 2000.

Een dame had gehoord over het pas opgerichte 'meldpunt voor seksuele misbruiken binnen het kader van pastorale relaties'. Ze had besloten dat ze haar verhaal kenbaar wou maken. Maar na een paar goede gesprekken her en der leek dat misschien toch niet zo verstandig. En hier bleef het bij. Dossier gesloten. De zaak van de ingetrokken klacht is één van de 33 dossiers die het meldpunt tussen 2000 en 2009 behandelde. Of niet.

DADER SCHAADT, DADER BETAALT?

De interdiocesane Commissie tegen Seksueel Misbruik in de Parochiale Sfeer werd op 25 januari 2000 boven de doopvont gehouden in de nasleep van de zaak-Dutroux. 'Omdat bij hulpzoekenden immers de nood en het verlangen bestaat dat binnenkerkelijk een en ander bespreekbaar wordt gemaakt en dat maatregelen worden getroffen', staat in een document ter voorbereiding van het meldpunt te lezen. 'Om op de vraag naar gerechtigheid te kunnen beantwoorden wordt de commissie opgericht. Om te kunnen tegemoetkomen aan de rechtmatige verwachtingen van de slachtoffers.'

Uit de notulen van de oprichtingsvergadering is op te maken hoe de Belgische kerk zelf tegen pedofiele geestelijken aankijkt: 'Ook kerkelijk geëngageerde personen kennen hun menselijke zwakheid en zondigheid. Dit belet niet dat deze feiten een zware schaduw werpen over de verkondiging van de evangelische boodschap.' Het klinkt een beetje alsof de zorg voor de kerkelijke merknaam de voornaamste bekommernis was die aanleiding gaf tot het oprichten van de commissie.

Tot een half jaar geleden stond oud-magistrate Godelieve Halsberghe (80) aan het hoofd van het meldpunt. Ze begon gedreven aan haar opdracht, op zoek naar gerechtigheid, maar kreeg al snel af te rekenen met tegenkanting van de kerk zelf. Met een kwarteeuw ervaring aan de Brusselse rechtbank van eerste aanleg was Halsberghe vertrouwd met jurisdictie. Dader schaadt slachtoffer, dader betaalt vergoeding. Dat simpele credo wou ze ook implementeren in haar taak als voorzitter. De commissie stelde de geestelijken aansprakelijk voor het seksueel misbruik en eiste een schadeloosstelling, tot ergernis van de kerk zelf. "Die wil enkel sorry zeggen, en de zaak vergeten", zegt ze. "Maar zoiets werkt niet in een rechtsstaat. Er moeten vergoedingen komen voor de slachtoffers. Tientallen brieven heb ik geschreven naar de kerkelijke instanties, naar de bisschop van Limburg, naar toenmalig aartsbisschop Godfried Danneels. Telkens zonder resultaat. Ze bleven zich maar verschuilen achter het feit dat vele zaken al verjaard zijn, wat ook klopt op het strafrechtelijke vlak, maar volgens hun canoniek wetboek (artikel 1492) kan de schade aan de mens nooit verjaren. Frustrerend."

Een half jaar geleden hield Halsberghe de eer aan zichzelf. Ook andere commissieleden stapten op, waarna met de bekende kinderpsychiater Peter Adriaenssens de commissie met een nieuw élan een doorstart maakte. Hans Geybels, de jarenlange woordvoerder van Danneels, stak zijn ongenoegen over de werkwijze van Halsberghe recent niet onder stoelen of banken: "Ze spreekt als advocaat én als rechter. Ze hield zich niet aan de statuten. Het ontslag van de overige commissieleden is er gekomen door haar aanpak."

Was Godelieve Halsberghe te voortvarend, of was de Kerk nog niet klaar om de waarheid onder ogen te zien? De Morgen kon een blik werpen op enkele van de dossiers waar de commissie zich mee bezighield. (Douglas De Coninck en Matthias Declercq)

Lees het volledige dossier vandaag in De Morgen.

30/04/10 07u14

De Persgroep Publishing. Alle rechten voorbehouden.